

Årsrapport 2015

Årsrapport 2015 Utvalgte kulturlandskap Jomfruland- Stråholmen

Med denne årsrapporten ønsker arbeidsutvalget å presentere hvilke tiltak som er gjennomført i 2015 eller igangsatt på Jomfruland og Stråholmen. Rapporten skal også formidle hva utvalget for øvrig arbeider med, samt økonomi og tiltaksplanene for de kommende år. Gjennom bilder formidles hvilke stor innsats befolkningen gjør for å ta vare på kulturminner og landskap.

Helgeroa desember 2015

Torstein Kiil

leder

Innhold:

- Side 3 Takk til alle frivillige
- Side 4 Mål og retningslinjer for Utvalgte kulturlandskap Jomfruland-Stråholmen
- Side 5 Arbeidsutvalget og hva som er behandlet i 2015
- Side 7 Økonomi
- Side 8 Tiltaksplan Jomfruland
- Side 9 Tiltaksplan Stråholmen
- Side 10 Nasjonalparken
- Side 11 Prosjekt samordnet informasjon
- Side 12 Beitingens betydning for kulturlandskapet
- Side 14 Bygningsarven
- Side 16 Skogbruksplan for Jomfruland
- Side 17 Glimt fra livet på Stråholmen og utførte tiltak 2015
- Side 26 Glimt fra livet på Jomfruland og utførte tiltak 2015

Foto

- Kari og Viggo Nicolaysen
- Erling Krogh
- Torstein Kiil
- Solrun Dolva
- Leif Ove Aasvik
- Jens Halvor Jensen
- Nina Gresvig
- Cathrine Bang

Strandnellik og Tjæreblomst på Stråholmen

Den rødlistede Bukkebeinurten trives på Stråholmen

Takk til alle frivillige!

Skal vi lykkes med å bevare våre verdifulle kulturlandskap trenger vi mange frivillige hender. Skjøtsel og bevaring av kulturminner og kulturlandskap krever årlig en stor innsats. Alle er vi brukere av våre flotte øyer og skal vi bevare alle disse kvalitetene, biologiske og kulturelle, er det behov for bred felles innsats. Derfor en stor takk til alle dem som har deltatt i dugnader eller som på annen måte støtter opp om dette viktige kulturlandskapsarbeidet.

Mål og retningslinjer for Utvalgte kulturlandskap Jomfruland- Stråholmen

Vedtatt av årsmøtet 22.08.2014

Justert av arbeidsutvalget nov. 2014 (pkt.5 i rutinen)

Hovedmål

Gjennom bærekraftig bruk og forvaltning er formålet med utvalgte kulturlandskap Jomfruland – Stråholmen å sikre en langsiktig landbruksdrift som ivaretar det rike biologiske mangfoldet og de store kulturverdiene.

Retningslinjer for tildeling av økonomiske midler. Tilskuddene skal støtte opp under:

Landbruksdriften

- En aktiv og bærekraftig landbruksdrift.
- Stimulerende tiltak for å holde tilstrekkelig beitedyr i forhold til arealene.
- Tiltak som stimulerer og støtter økt verdiskaping i landbruket, gjerne i samarbeid med andre næringer
- Kompenserende tiltak for merkostnader ut over vanlig landbruksdrift bl.a. som følge av bruk av gamle driftsmetoder, ikke bruk av kunstgjødsel mv.
- Gjerder og grunder som sikrer dyrene og som bidrar til riktig beitetrykk og en god kanalisering av ferdsele.
- Skjøtsel av landskapet i henhold til forvaltningsplan/skjøtelsesplan.
- Driftsplaner

Biologisk mangfold

- Tiltak som ivaretar de biologiske verdiene gjennom kjent kunnskap og med støtte i skjøtelsesplaner.
- Utarbeidelse av skjøtelsesplaner
- Kartlegging og dokumentasjon av naturverdier.

Kulturverdier

- Restaurering av utmarkas kulturminner, bygninger og gamle bryggeanlegg.
- Kulturminneplaner til støtte ved prioriteringer av restaureringstiltak.
- Kartlegging og dokumentasjon av kulturverdier

Kunnskapsbygging og formidling mm.

- Formidling/kunnskapsbygging til allmennheten og andre ved kurs, seminarer, skilting, kulturhistorie, film mv.
- Stimulere lokalbefolkningen til økt kunnskapsbygging gjennom samlinger, markvandring og dugnad.

Arbeidsutvalget 2015

Navn	Representerer	E-post	Tlf.
Viggo Nicolaisen	Grunneierne og Jomfruland vel	kari-nic@online.no	93251817
Arne Olav Løkstad	Grunneierne og Jomfruland vel	aolokstad@kebas.no	40643743
Erling Krogh	Jomfruland hytteeier forening	erling.krogh@nmbu.no	92617453
Torstein Kiil	Grunneierne og Stråholmen vel	t.kiil@online.no	99595419
Åsolv Sveinung Aas	Kragerø kommune	Asolv.s.aas@kragero.kommune.no	99205765
Anne Aasmundsen	Fylkesmannen landbruk	fmteaas@fylkesmannen.no	35586174
Trond Eirik Silsand	Fylkesmannen miljøvern	fmtesi@fylkesmannen.no	40034649
Line Grindkåsa	Fylkeskommunen kulturminnevern	Line.grindkasa@t-fk.no	41912386
Gunhild Randen	Fylkeskommunen kulturminnevern	Gunnhild.randen@t-fk.no	46895037

Sekretær for utvalget er Anne Aasmundsen og leder er Torstein Kiil

Strandkålsamfunnet i Vesterstrand på Stråholmen

Arbeidsutvalget. Saker som har vært til behandling 2015.

I 2015 har arbeidsutvalget hatt 4 heldagsmøter.
Aktuelle saker :

- Budsjet
- Tiltaksplan 2016-2019
- Gjennomføring tiltaksplan 2015
- Gjennomføring skjøtselsplaner
- Nasjonalparken
- Grågås
- Kulturminner
- Informasjonsmøte grunneiere Jomfruland
- Produksjon av henvisningskilt med navn, Jomfruland
- Prosjekt. Samordnet informasjon om Jomfruland og fremtidig nasjonalpark
- Gjerdeplan Jomfruland
- Skogbruksplan Jomfruland
- Refotografering av landskap og bygninger
- Strandsøppel
- Planlegging av seminar 2016

Prosjektbeskrivelse (Utkast)

Samordnet informasjon om Jomfruland og fremtidig nasjonalpark

Utarbeidet av en gruppe bestående av offentlige myndigheter og interesseorganisasjoner

Sist oppdatert

11.10.2015

Årsmøtet 24.08.2015 ble holdt i velhuset på Jomfruland

- 10 deltakere representert ved arbeidsutvalget , grunneiere og velforeningene.
- Årsmelding og regnskap 2014 ble godkjent.
- Fra sentralt hold var bevilget til utvalgte kulturlandskap 2014 kr 625.000 I tillegg kommer midler gjennom fylkesmannens miljøvernavdeling knyttet til verneområdene.
- Regnskapet viste at bevilgningen for 2014 i hovedsak er disponert
- Tiltaksplanene for 2016-2018 ble vedtatt. For Jomfruland bare 2016 da det var innkommet få langsiktige forslag.
- Høringsuttalelser til Nasjonalparken ble drøftet. Styret sluttet seg til fellesuttalelsen fra organisasjonene.

Tema som medlemmene tok opp på årsmøtet:

- Ønskelig å få en raskere saksbehandling hos fylkesmannen og fylkeskommunen når årets tildeling er kjent.

Etter årsmøtet var det lunsj i velhuset på Jomfruland

Økonomi

Statlige tilskudd

Utvalgte kulturlandskap fikk for 2015 tildelt kr. 500 000. Dette er en reduksjon på 20 % i forhold til 2014.

Av det tildelte beløpet har Jomfruland fått kr. 342 250 og Stråholmen kr. 112 500. Resten er midler som brukes felles.

Midlene for 2015 fordeler seg på følgende kategorier tiltak:

	Stråholmen	Jomfruland
Planlegging	10000	10000
Kulturminner	14 000	140000
Naturverdier	27500	50000
Kulturlandsk.pleie	54500	112000
Trad.driftsformer		
Formidling/komp	6500	30250
sum	112500	342 250

På Jomfruland har man prioritert restaurering av gammel gårdsbebyggelse

Stråholmen

- Totalt har velforeningen i 2015 hatt lønns- og driftsutgifter til skjøtsel på ca. kr. 185 000 og totalt har det vært nedlagt ca.1250 arbeidstimer.
- Det er også i år nedlagt et betydelig antall dugnadstimer fra befolkningen Totalt utgjør dette ca.700 timer.
- I tillegg kommer administrasjon og ledelse av UKL på ca 150 timer.
- 17 ungdommer har hatt lønnet arbeid i 14 dager, til sammen ca. 400 timer og lønn kr. 72 000, hvorav halvparten belastes UKL regnskapet. Den andre halvdelen dekkes over tilskuddsmidler for verneområdene, og tildeles fra fylkesmannens Miljøvern-avdeling, totalt kr. 52 000.

En del av tilskuddene som blir gitt til Stråholmen går til å lønne ungdomsgruppas skjøtselsarbeid.

Jomfruland – Forslag til tiltaksplan 2016 (19.06.2015)

Fellestiltak

		2016	2016	2016
Kategori/satsingsområde	Tiltakstype	Investeringer/engangskostnad	Årlige driftskostnader	Prioritering
Planlegging	Skogplan	20 000		7
	Tiltaksplan bygninger	40 000		1
Kulturlandskapspleie	Ferdigstille midtstien		5 000	2
	Skjøtselsutstyr	10 000		8
	Felles gjerding ifølge plan	60 000		4
	Krattrydding		30 000	2
Formidling og kompetansebygging	Jomfrulandsbrosjyre		10 000	2
	Steingjerdekurs, felles J & S	22 000		9
	Kulturlandskapsdugnad		13 000	2
	Kulturlandskapsseminar J & S	50 000		6
	Skilt	50 000		5
	Sum	252 000	58 000	

Tiltak fordelt på hver enkelt eiendom

		2016	2016	2016
Kategori/satsingsområde	Tiltakstype	Investeringer/engangskostnad	Årlige driftskostnader	Prioritering
Kulturminner inkl. gårdsbygninger	Restaurering våningshus og driftsbygninger (VN, TG, OA)	180 000		1
Kulturlandskapspleie	Gjerder og gjerding (JHJ)		20 000	2
	Gjerder og gjerding (BJ)		20 000	2
Naturverdier	Naturbeitemark (AOL)		24 000	2
	Rydde Haganestranda (AOL)	25 000		3
	Sum	205 000	64 000	
Totalsum Jomfruland		457 000	122 000	

Tiltaksplanen behandles av:

Arbeidsutvalget UKL 19.06. 2015. Årsmøtet UKL 24.08. 2015

Kommentar

Det nasjonale tilskuddet vil trolig være en del lavere enn det dette budsjettet legger opp til. Tiltakene er imidlertid prioritert. Noe som vil bli vektlagt når tildelingen er kjent og endelig søknader til fylkesmannen skal utformes.

Restaurering av våningshus og gamle driftsbygninger er viktige tiltak på Jomfruland.

Stråholmen – Forslag til tiltaksplan 2016-2019 (20.06.2015)

Med en tilskuddsramme på kr. 135.000 pr. år fra UKL. I tillegg kan komme tilskudd fra fylkesmannen i 2016 og senere år fra nasjonalparken. Dette er midler som vil gå til å bevare naturverdiene i verneområdene. Tilskuddsbeløpene som utbetales fra UKL utgjør som regel bare en del av kostnadene. Det forutsettes at resterende del av kostnadene er egenfinansiert eller egen arbeidskraft.

		2016	2016	2016	2017	2018	2019
Kategori/satsingsområde	Tiltakstype	Investeringer/engangskostn.	Årlige driftskostnader	Prioritering			
Planlegging	Administrasjon		12 000	10	12 000	12 000	12 000
Kulturminner inkl. gårdsbygninger	Restaurering steingjerder	6 000		6	6 000	6 000	6 000
Naturverdier	Minkbekjempelse Innsamling av genmateriale fra planter		5 000	12	5 000 5 000	5 000	5 000
Kulturlandskapspleie	Østre øya		10 000	7	5 000	10 000	10 000
	Slått		6 000	3	6 000	6 000	6 000
	Rydde stier		2 000	8	2 000	4 000	4 000
	Beitepussing		10 000	4	10 000	10 000	10 000
Tradisjonelle driftsformer	Maskinelt utstyr til skjøtsel	20 000		2	10 000	10 000	10 000
	Skifte gjerder og grunder		2 000	9	2 000	2 000	2 000
	Driftskostnader bygninger og maskiner		30 000	1	30 000	30 000	30 000
Formidling og kompetansebygging	Dokumentasjon av kulturhistorien	22 000		11	32 000	42 000	22 000
	Skilting/informasjon	10 000		5	10 000		
	Sum	58 000	77 000				
		2016 Totalt inv. og drift 135 000			135 000	135 000	135 000

Tiltaksplanen behandles av:

Arbeidsutvalget UKL 12.05. 2015 og 19.06. 2015. Årsmøtet Stråholmen vel 18.07. 2015. Årsmøtet UKL 24.08. 2015

Kommentar:

Det nasjonale tilskuddet vil trolig være en del lavere enn det dette budsjettet legger opp til. Tiltakene er imidlertid prioritert. Noe som vil bli vektlagt når tildelingen er kjent og endelig søknader til fylkesmannen skal utformes.

Beitepussing er en viktig del av landskapspleien på Stråholmen

Nasjonalparken

De fire representantene fra grunneier organisasjonene i arbeidsutvalget UKL har også sittet i prosjektgruppa for nasjonalparken. I tillegg har lederne i Jomfruland og Stråholmen vel deltatt. Forslag til avgrensning av parken, verneforskrifter og utkast til forvaltningsplan har vært på høring i sommer og vil bli behandlet av kommunestyret i jan. 2016. Dersom politikerne sier ja, går saken videre til fylkesmannen som sender sin tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet forbereder saken for Klima og Miljødepartementet og saken vil kunne bli fremlagt i annet halvår 2016 for Kongen i Statsråd.

I 2015 har det vært stor møteaktivitet på begge øyene og fylkesmannen, ordføreren og politikere har deltatt. Prosjektgruppa har hatt mange møter og store og kompliserte saker på kartet. Øyfolkets innspill til forskrifter og retningslinjer er i hovedsak fulgt opp. Ved behandlingen i de ulike organisasjonene har nasjonalpark blitt akseptert under klare forutsetninger, og som vi håper kommunestyret følger opp i sitt vedtak. Det er altså en skjør aksept som ligger til grunn. Jomfruland hytteierforening har sagt nei til nasjonalpark

Fylkesmannen har vært samarbeidsvillig og skal ha ros for å ha lyttet til lokalbefolkningen.

Gamle ordføreren Kåre Preben Hegland har vært en god støttespiller for øyene.

På Stråholmen var høringsmøtet godt besøkt. Det samme på Jomfruland.

Prosjekt-Skilt og samordnet informasjon

Jomfruland og nasjonalparken

Utfordringen

Jomfruland er en øy med mange kvaliteter, med stort mangfold av natur og kultur og hvor det bor mennesker og drives næring. Jomfruland tiltrekker seg naturligvis mange mennesker og tilstrømmingen av besøkende øker for hvert år.

Med store muligheter for at øya og omkringliggende holmer og hav blir nasjonalpark fra 2016, vil antall besøkende trolig øke. Samtidig vil etterspørselen og kravet til god og relevant informasjon bli større. I dag er det en rekke offentlige og andre organisasjoner som på ulike vis informere om sine ansvar- og interesseområder. Dette skaper grunnlag for å produsere informasjon som skal formidles, ofte i form av skilt og andre oppslag. Men også digital informasjon. Mye av dette informasjonsmateriale viser seg å være overlappende, og behovet for en samordning og felles strategi og utarbeidelse/produksjon, er tilstede.

Det finnes i dag en rekke informasjonsskilter på øya. Men de fleste er gamle, teksten må fornyes og skiltene bærer preg av forfall.

Utvalgte kulturlandskap har derfor i flere år arbeidet med en skiltplan for Jomfruland og denne er tidligere godkjent av kommunen. Den må nå ajourføres.

Kommunen sammen med fylkesmannen, fylkeskommunen, Geoparken og de lokale organisasjonene, har utarbeidet en prosjektskisse som skal behandles politisk. Rammene for prosjektet er satt til 3 år og 2,3 mil kr. Det foreslås at UKL bidrar med kr 40 000 for hvert av de tre årene.

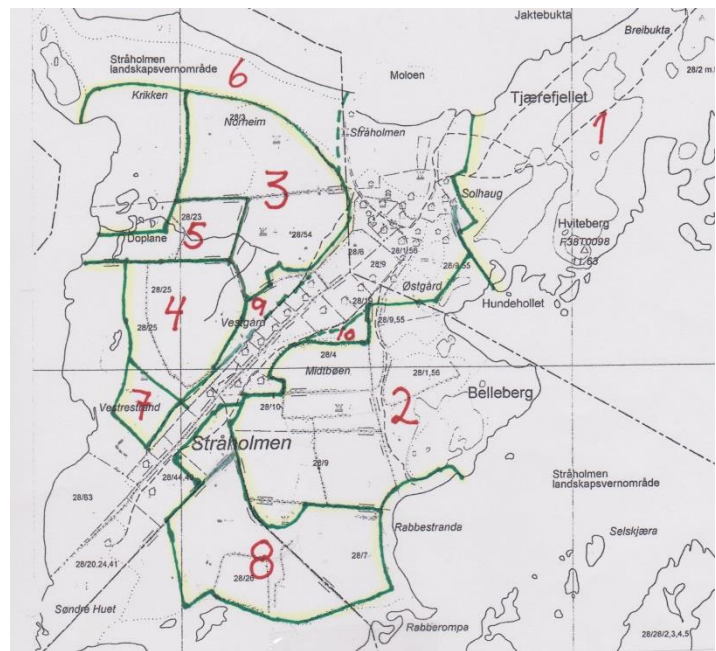
Ferga bringer tusenvis av besøkende til Jomfruland hvert år.

Utvalgte kulturlandskap v/Viggo Nicolaisen har de siste årene produsert navneskilt

Beitingens betydning for kulturlandskapet

Den viktigste forutsetningen for å opprettholde de store biologiske og kulturelle verdiene på øyene er at kulturlandskapet blir beitet. På Jomfruland er store områder som tidligere var åpne beiteområder i dag gjengrodd med skog. Manuell rydding er nødvendig for å restaurere arealene tilbake til beite. Når skog, busk og kratt er tatt ned, er det viktig at dyrene kan beite flere ganger pr. år, slik at kratoppslaget blir holdt nede. For å få til riktig beitetrykk, må de ulike arealene være inngjerdet og dyrene må flyttes etter en nærmere plan. Også på arealer som har opprett-holdt sitt åpne preg, er det nødvendig med regelmessig beite etter plan.

Retningslinjer for beite. Retningslinjene kan fravikes dersom det blir unormale forhold. Beitetrykket justeres i forhold til tilveksten.

Stråholmen vel aug. 2010

Område	Beiteperiode	Merknader
Område 1 Østre øya	15.08 – 15.05	Skal av hensyn til flora, friluftslivet og tilveksten for vinterbeite, ikke beites om sommeren.
Område 2 Belleberg	15.08 – 30.06	Beites vinter og vår. Kan beites i juli /aug dersom tilveksten på områdene 3,4, og 5 er dårlig
Områdene 3,4 5 Vesterstrand	01.07 – 15.08	Sommerbeite. Kan beites en kortere periode i mai/ juni dersom tilveksten er god eller område 2 har dårlig tilvekst.
Område 6,7, 9 og 10 Nordpabakken Vestrestrand, Vest- gård, Sommerhaugen	15.08 – 31.12	Området beites fortrinnsvis om høsten. En periode på 2-3 uker. Kan også beites før 15. mai. Bruk av tils flyttbart gjerde.
Område 8 Sørstranda, Rabben	15.08 – 30.06	Område beites hardt de første årene inntil man har kontroll på tilveksten av krattoppslag. Senere normalt ikke beiting om sommeren.

Beiteplan for
Stråholmen som viser
soner og inngjerding.

Beiting på kalktørrengene på Stråholmen

De flotteste kalktørrengene blir bare beitet om høsten fra slutten av august.

Områdene er ikke permanent inngjerdet, men det blir brukt flyttbart strømgjerde så lenge dyrene beiter. Bildene nedenfor viser blomstringen i juni/ juli måned

Bygningsarven

Den gamle bebyggelsen og andre kulturminner på Jomfruland og Stråholmen er svært viktige for opplevelsen av kulturlandskapet og forståelsen av kulturhistorien. Et godt vedlikehold som sikrer kulturarven må prioriteres.

Jomfruland

Bygningsarven - Stråholmen

Klyngetunet på Stråholmen kan føres tilbake til 1634

Bygningene i Tunet på Stråholmen har forandret seg lite siden Anders. B. Wilse tok dette bildet i 1923

Stråholmens eldste våningshus

Tunet sett fra syd (utsiden)

Skogbruksplan for Jomfruland

Landskapsbildet for Jomfruland har endret seg mye fra 1950 årene og frem til i dag, noe sort hvitt bildene nedenfor illustrerer. Det ble tidligere plantet en del Sitka gran og andre fremmede bartrær, bl.a. rundt Tårnkjernet. Disse er det ønskelig å fjerne og erstatte med stedegne arter. Skogbruksplanen vil vise hvor de fremmede treslagene er lokalisert. Planen vil være av stor betydning for den fremtidige driften av skogen. Planen ventes ferdig våren 2016. Den vil dekke alle eiendommene og blir finansiert med offentlige midler.

På de påfølgende sider formidles noen glimt fra livet på øyene og tiltakene som er utført i 2015

2015 har vært et godt beiteår for villsauene på Stråholmen. Tidlig vår og tilstrekkelig med nedbør har gitt fine lam med god slaktevekt

Også sesongen 2014 må ha vært en godt år for dyra, for det ble født over 100 lam våren 2015. Hvilket er 10-15 prosent høyere enn normalt. Her representert med en trillingmor. Værene må også få honnør for sin innsats.

Stråholmen

Vesterstrand syd. Området nord for sauegjerdet mot Søndre hodet, ble ryddet i 2014 og finpusset i 2015. Arealene syd for sauegjerdet mot rullesteinstranda ble også ryddet for slåpe, berberis og brisk.

Arealene ryddet 2014

Blomsterfloraen kommer etter rydding

Østre øya

Ungdomsgruppa ryddet arealer på Østre øya, på utsiden av øya fra Hundhollet til Kjempegrava

Østre øya

Bildereportasje som viser ryddearbeider utført av ungdomsgruppa sommeren 2015

Forvandlingen av et nedgrodd steingjerde ved molostranda

Ved hjelp av minigraver som fjernet torv langs gjerdet og 90 dugnadstimer, ble det gamle steingjerdet i løpet av en lørdag forvandlet til en vakker perlerad i kulturlandskapet

Stråholmen

Planering med torvmasser ved Låven

Slippen måtte graves frem i grusmassene etter vinterens stormer

Årlig vedlikehold av kulturminnet moloen(1892) Gammelt tredekke fra 1976 ble skiftet ut og rekkverket pusset og malt.

Rydding av stier og plasser. Her med årets nye rotorklipper

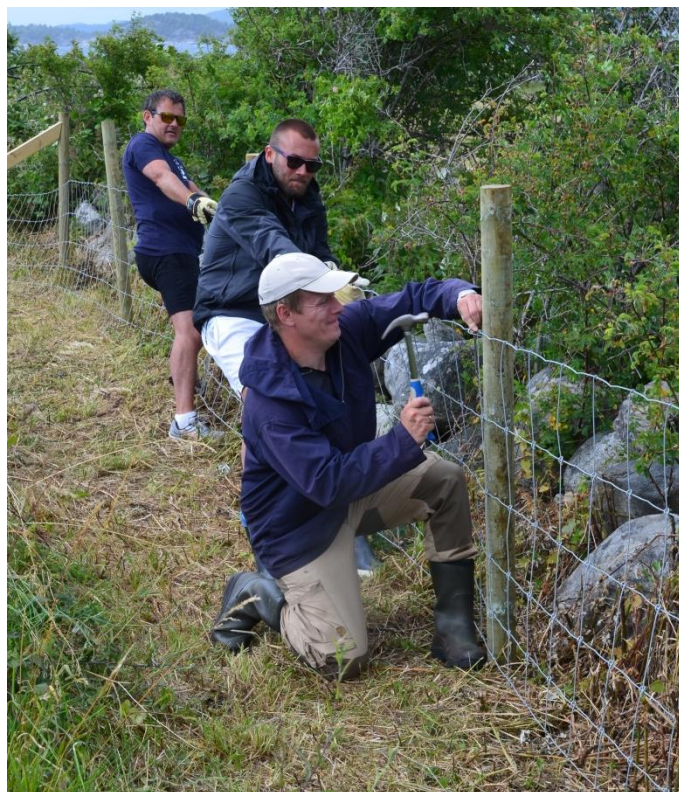

Beitepussing er blitt viktig for skjøtselen av arealene. Uønskede arter fjernes.

300 m gammelt sauegjerdet byttet ut med ny netting og stolper

Vinterfor til villsauene må produseres nær bebyggelsen. Grågåsa beiter ned de gamle²³ slåttengene som ligger syd for Tunet.

Stråholmen

2 gamle kubrønner er i 2015 restaurert for å gi vann til dyra.

Det er de siste 5 årene ryddet betydelig i naturreservat syd på Stråholmen. Men som vi ser av bildet er det mye busk og større kratt som står igjen

Sørstranda. Det er tydelig å se hvor det er beitet.

Oskar Puschmann fra Skog og landskap refotograferer hva som er gjort før og etter skjøtsel. Han bruker også gamle bilder for å vise en situasjon før og nå. Oskar kommer og viser bildene han har tatt neste sommer.

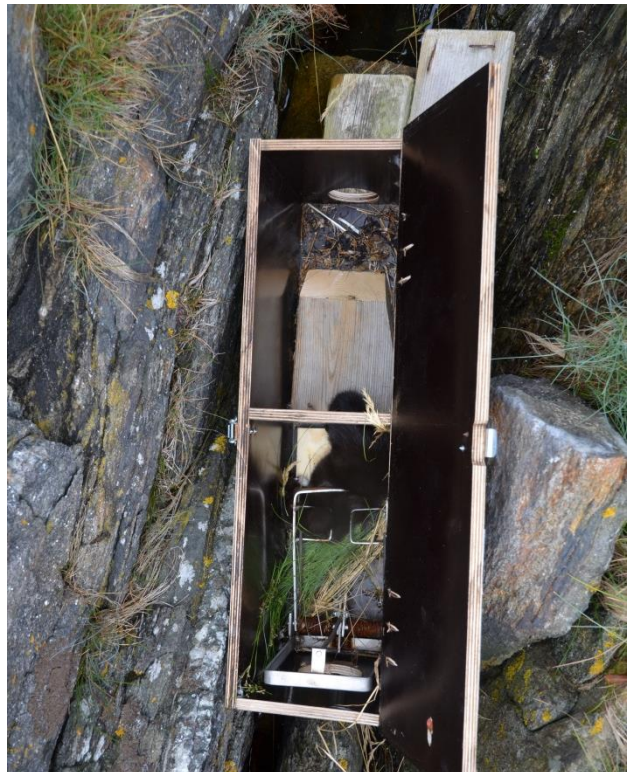

Nordpåbakken og ved Nordre- hodet har det i senere år vokst frem en del kratt. Området planlegges ryddet manuelt og med beitepusser i 2016

Stråholmen

Selbestanden rundt Stråholmen holder seg høy. Her fra Ålekrånskæra nordøst for Stråholmen

Minken herjer fortsatt på Stråholmen. Men Naturoppsynet har gjort en utmerket Innsats ved å fjerne 8 individer dette året. Bildet til høyre viser en mink i fellen.

Jomfruland.

Restaurering av vognskjulet på Hasselgården

Hasselgården er en av gårdene som ble skilt ut fra Hovedgården da Lars Sørensen i 1834 delte Jomfruland mellom sine 5 barn. Bygningene er antagelig oppført mellom 1842 – 44. Det aller meste av tømmeret bærer preg av å ha vært brukt før. Antagelig er noe av dette skipstømmer. Bordtaket på vognskjulet besto av forskjellige dimensjoner, alt fra hon til håndteljede bord i 40 mm tykkelse i varierende bredder.

Vognskjulet har i 2015 blitt delvis restaurert. Det er rettet opp bærende konstruksjoner etter gammel skade.

Forsterket taksperrer og skiftet defekte åser. Bordtak er fornyet, ny papp, sløyfer og lekter. Gammel stein sortert og supplert med tilsvarende og lagt tilbake. Takene er nå tette. Neste år står veggene for tur

Jomfruland

Restaurering av låve Vestre Saltverksmyr

Det har blitt byttet kledning på hele vestveggen på låven, Deler av reisverket og spikerslag er skiftet ut. Materialene er skåret på gårdssagen Det er blitt montert takrenner for å verne veggene. Vegger og vindskier er malt.

Restaurering av vognskjulet på Hovedgården

Det ble byttet kledning på vognskjulets mest utsatte vegger, langveggen mot øst og gavlen mot sør. Vinduene her ble restaurert. Det ble støpt trykkavlastning flere steder under østre bunnsvill for å hindre utrasing av det tørrmurte rullesteinsfundamentet. Det ble brukt royalimp kledning fra Marnar Bruk, 22x148 mm, rød farge RR20. Arbeidet ble i hovedsak utført av firma Ole Gundersen AS, men restaurering av vindusrammene og innfelling av ny kledning nederst på vestveggen var egeninnsats.

Rydding Vestre Saltverksmyr

I Kuhavna har en del av arealene grodd igjen og i 2015 er arealer ryddet. Det er fjernet løvkraut, nyperose og einer. Det er også hugget ned døde furu og kratt. Arbeidet er utført med motorsag og traktor med flishugger.

Rydding av stranda mellom Tårnbrygga og Gofjell

Strandområdet er ryddet i henhold til skjøtelsesplanen. Busk, kratt og rynkeroser er fjernet. Området er kjørt over med beitepusser. Arealet skal ytterligere bearbejdes neste år hvor det også skal settes opp beitegjerde ut i sjøen mot Gofjell.

Steingjerdekurs på Jomfruland

I likhet med tidligere år var Espen Martinsen instruktør på kurset som fant sted fredag 29. mai og lørdag 30. mai. Under forrige kurs hadde vi deltakere fra fastlandet. I år kom 5 fra Jomfruland, 1 fra Stråholmen og 3 fra Tanzania. Vi gleder oss over at steingjerdekurs på Jomfruland har blitt en verdensattraksjon

Det trengs fler steiner for å restaurere et gjerde. Viggo gjør klar svansen for steinhenting.

Espen lar deltakerne jobbe selv, men alle er fornøyde når han forklarer fundamenteringen.

Athman, Vituce og Solomon er vant med å gjøre kroppsarbeid

Steiner må alltid til...

Karis suppe gir styrke og mot til å fortsette utover dagen

Hogst og rydding ved Vestre Saltstein

Da dugnadsgjengen på Jomfruland var ferdige med å restaurere Nordjordet i 2014, ble rydding av det gamle beiteområdet på Hovedgården langs grensen til Bang/Klippgens eiendom valgt som nytt prosjekt. Etter Viggo og Erling hadde tynnet ut på forhånd, var flishogger og 17 dugnadsdeltakere klar for ryddeinnsats 20. juli.

Selv om det var færre deltakere på dugnaden enn sist år, oppveide den iherdige innsatsen frafallet

For å hankses med gjengrodde stier kreves et klart blikk og en sikker hånd.

Ungdommene er minst like ivrige som de voksne. Det lover godt!

Forundring over det som kommer til syne. Den gamle stien langs steingjerdet til Saltstein er åpnet

Ryddedugnad Vestre Saltstein

Flere generasjoner deltar i dugnaden i godt samarbeide. Enn stor takk til den yngre garde som deltar år etter år. Inspirert av Stråholmen, kan vi på Jomfruland godt få med flere, både yngre og eldre deltagere.

Hovedøkten er komplett og Erling, Viggo og Cathrine er glade, varme og fornøyde

Skogrydding Hasselgården

Elever fra Sørve videregående skole gjorde i sommer en god jobb med å rydde landskapet ved Hasselgården

